

POSTANOWIENIE

22 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 22 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Prokuratora Generalnego [...] przeciwko Redaktorowi
Naczelnemu X.
o nakazanie publikacji sprostowania,
na skutek skargi kasacyjnej Redaktora Naczelnego X.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 8 marca 2022 r., I ACa 860/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwany Redaktor Naczelny serwisu X. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 8 marca 2022 r., którym nadano sprostowaniu wnioskowanemu przez powoda - Prokuratora Generalnego [...] – następujące brzmienie:

„SPROSTOWANIE

W artykule z dnia [...] 2020 r. pt. „[...]” podano:

Nieprawdziwą informację, że otrzymałem [...]. zł dodatku w ciągu [...] lat wbrew Konstytucji,

Nieprawdziwą informację, że obszedłem zakaz łączenia funkcji posła i prokuratora,

Nieprawdziwą informację, że otrzymywany przeze mnie dodatek przysługuje jedynie czynnym prokuratorom,

Nieprawdziwą informację, że otrzymywany przeze mnie dodatek nie podlega opodatkowaniu,

Nieprawdziwą informację, że zapisy o dodatkach funkcyjnych uzależnione są od stażu zawodowego.

Konstytucja nie zabrania łączyć mandatu posła z funkcją Prokuratora Generalnego, a przepisy odróżniają tę funkcję od stanowiska czynnego prokuratora pełniącego obowiązki w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, przewidując możliwość otrzymywania dodatku prokuratorskiego, który podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a jego wysokość nie jest uzależniona od stażu zawodowego.

Prokurator Generalny

[...]

(adres do wiadomości redakcji)".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przyczynach przyjęcia skargi do rozpoznania wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Skarżący wskazał na potrzebę wykładni art. 31a ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 1) Prawa prasowego, budzących poważne wątpliwości interpretacyjne, tj. jak

należy interpretować pojęcie sprostowania „odnoszącego się do faktów”, w szczególności rozstrzygnięcie, czy za wypowiedzi o ocennym charakterze mogą być uznane m.in. sądy wskazujące na nieprawidłowość lub niecelowość cudzego postępowania, a także poglądy, których podłożem jest aprobata dla określonej argumentacji prawnej, prezentowanej przez część uczestników dyskursu, czy też należy je uznać za wypowiedzi o faktach, co jest przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie i istnienia sprzecznych rozstrzygnięć tych samych sądów.

Ponadto pozwany uzasadnił oczywistą zasadność skargi rozbieżnością w orzecznictwie Sądu Apelacyjnego w Warszawie dotyczącą tego samego artykułu opublikowanego w wersji drukowanej i elektronicznej. Pozwany wskazał, że prostowany artykuł stanowił opinię prawną, nie był zatem wypowiedzią co do faktów.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa (zob. m.in. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II PSK 193/21; oraz z 20 stycznia 2022 r. I CSK 790/21).

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. musi być oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu

podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia SN z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11).

Problematyka wypowiedzi co do faktów i co do opinii w sprawach o sprostowanie stanowiła już kilkakrotnie przedmiot wypowiedzi Sądu Najwyższego. Sprostowanie w prawie polskim stanowi szczególny mechanizm prawa prasowego pozwalający opinii publicznej na zapoznanie się ze stanowiskiem drugiej strony sporu, umożliwiając zainteresowanemu zajęcie własnego stanowiska i przedstawienie swojej wersji wydarzeń oraz zapoznanie z nią opinii publicznej, za pośrednictwem tego samego środka przekazu, w którym ukazały się uprzednio informacje jego dotyczące i wpływające na jego wizerunek (zob. wyrok SN z 5 października 2022, II CSKP 942/22). Kryterium zasadności publikacji sprostowania nie jest zatem prawdziwość faktów – ani prezentowanych w sprostowanej publikacji prasowej, ani podanych w sprostowaniu. Sprostowanie powinno natomiast spełniać kryterium rzeczowości, które zachodzi również wtedy, kiedy pierwotny tekst publikacji można było rozumieć na kilka sposobów (zob. np. wyrok SN z 3 grudnia 2021 r., I CSKP 126/21).

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego w kwocie 240 zł rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 *in fine* rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

AD

[f.n]